

Ministerie van Justitie

Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

Postadres: Postbus 16502, 2500 BM DEN HAAG
Ministerie van Buitenlandse Zaken
Afdeling DCM/AT
Postbus 20061
2500 EB 's-Gravenhage

Bezoekadres:
Bordewijklaan 62
2591 XR DEN HAAG
Error! Unknown document property name.
Fax **Error! Unknown document property name.**

Unit	Gemeenschappelijk Centrum Kennis, Advies en Ontwikkeling (GC KAO)
Concipiënt	Bureau Land en Taal
Datum	30 oktober 2009
Ons Kenmerk	INDUIT09-3759 GCKAO
Bijlagen	geen
Onderwerp	Terms of Reference voor algemeen ambtsbericht China

Hierbij zend ik u, onder verwijzing naar de afspraken hieromtrent tussen het ministerie van Justitie en het ministerie van Buitenlandse Zaken, een overzicht met aandachtspunten die met het oog op de beleidsvorming door de staatssecretaris van Justitie en de uitvoeringspraktijk van de IND bespreking behoeven in het door u uit te brengen ambtsbericht met betrekking tot de algemene situatie in China.

De input van het maatschappelijk middenveld is erbij betrokken.

Ik verzoek u de onderstaande onderwerpen te behandelen en in uw ambtsbericht expliciet melding te maken van reeds door u geschreven openbaar gemaakte (deel)ambtsberichten over China.

1. Landeninformatie

Ik verzoek u de alhier genoemde onderwerpen zoveel mogelijk beknopt te vermelden en indien mogelijk te verwijzen naar een eerder algemeen ambtsbericht indien deze reeds aldaar aan de orde zijn geweest. Ik verzoek u relevante ontwikkelingen m.b.t. staatsinrichting wel te vermelden.

1.1. Land en volk, w.o. met betrekking tot talen:

1.1.1. Wat is de voertaal in China, met name in Tibet (Tibetan Autonomous Region) en Xinjiang? Ik verzoek u voorts eveneens aandacht te besteden in dit verband aan Tibetanen in de provincies Qinghai, Sichuan, Yunnan en Gansu.

1.1.2. In welke talen vindt het onderwijs plaats? Ik verzoek u met name in te gaan op de situatie in Tibet (TAR) en Xinjiang en tevens aandacht te besteden aan de situatie m.b.t. Tibetanen in de provincies Qinghai, Sichuan, Yunnan en Gansu.

1.1.2.1. Kunt u dit aangeven voor het lager, middelbaar, beroeps- en universitair onderwijs?

1.1.3. Welke talen mag een inwoner van respectievelijk Tibet (TAR) en Xinjiang geacht worden te kunnen spreken?

1.1.3.1. Ik verzoek u voorts eveneens aandacht te besteden aan Tibetanen in de provincies Qinghai, Sichuan, Yunnan en Gansu.

1.1.4. In hoeverre beheersen de Binnen-Mongolen het Mandarijn?

1.2. Geschiedenis

1.3. Staatsinrichting

2. Politieke ontwikkelingen

Ik verzoek u de recente politieke ontwikkelingen in China te beschrijven.

3. Veiligheidssituatie

- 3.1. Ik verzoek u dit hoofdstuk ten opzichte van het vorige ambtsbericht in het geheel te actualiseren en daarbij met name aandacht te besteden aan de ontwikkelingen in/met betrekking tot Tibet (TAR) en Xinjiang.
- 3.2. Kunt u beschrijven hoe de diverse herdenkingen zijn verlopen? Denk hierbij aan de vijftigste verjaardag van de annexatie van Tibet (10 maart), de twintigste verjaardag van de bloedig neergeslagen protesten op het Plein van de Hemelse Vrede (4 juni), de tiende verjaardag van het in de ban doen van Falun Gong (22 juli) en de zestigste verjaardag van de stichting van de Chinese Volksrepubliek zelf (1 oktober).

4. Mensenrechten

4.1. Waarborgen

- 4.1.1. Grondwet
- 4.1.2. Verdragen
- 4.1.3. Overigen nationale wetgeving
 - 4.1.3.1. Is al wat bekend over de inhoud van het Nationaal Actieplan ter verbetering van de mensenrechten? Zo ja, kunt u deze informatie geven?
- 4.1.4. Toezicht
 - 4.1.4.1. Heeft een onafhankelijk onderzoek plaatsgevonden naar het neerslaan van de onlusten medio 2009 in Xinjiang? Zo ja, wat zijn de (voorlopige) onderzoeksresultaten?

4.2. Naleving en schendingen

- 4.2.1. Vrijheid van meningsuiting
 - 4.2.1.1. Kunt u ingaan op de positie van journalisten? Zijn er journalisten naar aanleiding van hun werkzaamheden opgepakt? Zo ja, zijn aan hen (strafrechtelijke) maatregelen opgelegd?
- 4.2.2. Vrijheid van vereniging en vergadering
 - 4.2.2.1. Kunt u ingaan op de positie van (actieve) dissidenten? Hoeveel zijn er (bij benadering) opgepakt en hoeveel daarvan zijn er uiteindelijk veroordeeld? Kunt u aangeven waarom zij zijn veroordeeld?
- 4.2.3. Vrijheid van godsdienst
 - 4.2.3.1. Kunt u aangeven wat de Chinese autoriteiten onder 'evil cults' verstaan?
 - 4.2.3.2. Kunt u ingaan op de houding van de Chinese autoriteiten ten aanzien van Falun Gong en andere Qigong-bewegingen?
 - 4.2.3.3. Kunt u ingaan op de ondergrondse (protestantse) kerken en de houding van de Chinese autoriteiten hierover?
 - 4.2.3.4. Kunt u de situatie van de Taoïsten beschrijven en de houding van de Chinese autoriteiten ten opzichte van Taoïsten?
 - 4.2.3.5. Kunt u ingaan op de situatie van de Rooms-Katholieke kerk in China?
- 4.2.4. Bewegingsvrijheid
 - 4.2.4.1. Kunt u aandacht besteden aan eventuele beperkingen van reismogelijkheden binnen China, met name voor wat betreft Tibet (TAR) en Xinjiang? Worden Oeigoeren en Tibetanen extra gecontroleerd als zij binnen China reizen of als zij China willen verlaten? Valt er wat te zeggen over veel gebruikte reisroutes (bijvoorbeeld via Hong Kong) om China te verlaten?
 - 4.2.4.2. U heeft in het meest recente ambtsbericht aangegeven dat de Chinese autoriteiten in Xinjiang een strenger beleid zijn gaan voeren en strikter zijn geworden bij grenscontroles en paspoortaanvragen. Waaruit bestaat dit strengere en striktere beleid? Welke concrete maatregelen zijn er genomen?
 - 4.2.4.3. Ik verzoek u de informatie omtrent de hukou-registratie te actualiseren en daarbij ingaan op het volgende:
 - 4.2.4.3.1. Wat gebeurt er als een persoon op illegale wijze (zonder registratie uitreis) naar het buitenland is vertrokken en na lange tijd weer terugkeert? Wordt (of kan) de hukou-registratie ook direct geactiveerd (worden)?
 - 4.2.4.3.2. Is het mogelijk om een identiteitsbewijs te verkrijgen indien het hukou-registratieboekje van de aanvrager verloren is gegaan?
 - 4.2.4.3.3. In het vorige ambtsbericht heeft u aangegeven dat in Shanghai migrantenarbeiders zonder geldige hukou aan het werk mogen, mits zij zich registreren. Geldt dit alleen voor de stad Shanghai of ook nog voor andere steden?
 - 4.2.4.4. Kunt u informatie verschaffen ten aanzien het verkrijgen van reis- en identiteitsdocumenten, inclusief de situatie t.a.v. Chinese onderdanen in het buitenland? Kunt u daarbij ingaan op de vraag in welke gevallen door de Chinese diplomatieke en consulaire vertegenwoordiging in het buitenland een laissez passer wordt afgegeven dan wel geweigerd aan een persoon die stelt onderdaan te zijn van China?
 - 4.2.4.5. Kunt u aangeven in hoeverre er (bijzondere) aandacht bestaat voor Chinezen die terugkeren zonder paspoort, maar met een tijdelijk grensoverschrijdingsdocument zoals een

- laissez-passers of een tijdelijk paspoort?
- 4.2.5. Wet op de gezinsplanning
- 4.2.5.1. Ik verzoek u de ontwikkelingen met betrekking tot (de toepassing van) het één-kind-beleid zowel in de steden als op het platteland te beschrijven.
- 4.2.5.1.1. Is er in bepaalde regio's sprake van een versoepeling?
- 4.2.5.2. Wat is de hoogte van de *social compensation fee*? Bestaat er qua hoogte van de *social compensation fee* verschil tussen iemand die in de stad woont en iemand die op het platteland woont? Wordt de boete eenmalig opgelegd of moet deze bijvoorbeeld jaarlijks worden afgedragen? Kan de boete ook in termijnen worden betaald?
- 4.2.5.3. Wat zijn de gevolgen indien ouders een *social compensation fee* niet kunnen betalen?
- 4.2.5.4. Hoe wordt er omgegaan met mensen die de *social compensation fee* makkelijk kunnen betalen en ondanks de beperking meer kinderen nemen?
- 4.2.6. Rechtsgang
- 4.2.7. Arrestaties en detenties
- 4.2.7.1. Kunt u de gang van zaken beschrijven met betrekking tot de onlusten in Xinjiang dit jaar?
- 4.2.7.1.1. Kunt u (bij benadering) aangeven hoeveel Oeigoeren daarbij zijn gearresteerd en eventueel Han-Chinezen en/of personen behorend tot een andere etnische groep?
- 4.2.7.1.2. Wordt er onderscheid gemaakt door de autoriteiten tussen organisatoren en deelnemers aan de onlusten, ook aangaande de straffen?
- 4.2.7.1.3. In hoeverre is de Chinese veiligheidsdienst betrokken geweest bij deze arrestaties?
- 4.2.7.1.4. Kunt u ingaan op de zoekacties in Oeigoerse buurten naar specifieke personen door de Chinese autoriteiten?
- 4.2.7.1.5. In welke detentiecentra zijn of worden de Oeigoeren en/of andere personen die naar aanleiding van de onlusten zijn gearresteerd, vastgehouden?
- 4.2.7.1.5.1. Hebben deze arrestanten toegang tot rechtsbijstand?
- 4.2.7.1.5.2. Zijn deze personen strafrechtelijk veroordeeld en zo ja, op welke grond? Wat is bekend over hun situatie?
- 4.2.7.2. Is het mogelijk iemand uit de gevangenis vrij te krijgen door het betalen van corruptiegeld (met name in Xinjiang en Tibet)?
- 4.2.7.3. Werken er in de detentiecentra in de provincie Xinjiang ook Oeigoeren als gevangenisbewaarder?
- 4.2.7.4. Werken er in de detentiecentra in Tibet ook Tibetanen als gevangenisbewaarder?
- 4.2.8. Mishandeling en foltering
- 4.2.8.1. Is er sprake van een toe- of afname van mishandeling en foltering sinds het vorige ambtsbericht? Ik verzoek u hierbij onderscheid te maken naar de verschillende instanties.
- 4.2.8.2. Welke (folter)methodes worden gehanteerd?
- 4.2.9. Verdwijningen
- 4.2.10. Buitengerechtelijke executies en moorden
- 4.2.11. Doodstraf
- 4.2.11.1. Kunt u aangeven hoeveel personen in de verslagperiode zijn geëxecuteerd?
- 4.2.11.2. Wat waren de misdrijven op grond waarvan de betreffende personen tot de doodstraf waren veroordeeld?
- 4.2.11.3. In het vorige ambtsbericht heeft u aangegeven dat er sinds 1 januari 2007 een nieuwe wet van kracht is die bepaalt dat iedere doodstraf die is opgelegd door een lagere rechtbank nogmaals moet worden beoordeeld door het hoogste gerechtshof. Kunt u de invloed van deze wet beschrijven?

5. Positie van specifieke groepen

5.1. Vrouwen

Ik verzoek u een beknopte schets te geven van de positie van vrouwen en daarbij in het bijzonder aandacht te besteden aan de volgende vraag:

- 5.1.1. Kunt u een beschrijving geven van de positie van alleenstaande vrouwen en ongehuwde moeders in China?
- 5.1.1.1. Kunt u daarbij tevens ingaan op de positie van kinderen van alleenstaande vrouwen?
- 5.1.1.2. Kunt u aandacht besteden aan de omstandigheden bij terugkeer van alleenstaande Chinese moeders met één of meerdere kinderen die buiten China zijn geboren? Hebben of krijgen dergelijke kinderen (automatisch) de Chinese nationaliteit? Kunt u ingaan op de procedures hiervoor? Is er sprake van een *social compensation fee* in een dergelijk geval voor het hebben van meer kinderen?
- 5.1.1.3. Kunt u in dit kader in ieder geval ingaan op de opvangmogelijkheden in de plaats

waar de moeder oorspronkelijk vandaan komt of elders?

5.2. *Homoseksuelen*

5.2.1. Is homoseksualiteit of is het verrichten van homoseksuele handelingen formeel en wettelijk strafbaar?

5.2.1.1. Zo ja, waaruit bestaat de wettelijk bepaalde bestraffing?

5.2.2. Wordt in China daadwerkelijk strafvervolg ingezet tegen homoseksuelen?

5.2.3. Voeren de autoriteiten een actief vervolgingsbeleid tegen homoseksuelen?

5.2.4. Kan het bekend zijn van een (toegeschreven) homoseksuele geaardheid van een persoon in praktijk leiden tot onevenredige of discriminatoire bestraffing of tenuitvoerlegging van een straf die wordt opgelegd bij (strafrechtelijke)vervolg ingewegens een algemeen delict?

5.2.5. Ik verzoek u in te gaan op mogelijke gevallen van discriminatie van homoseksuelen door de autoriteiten en/of door medeburgers, voor zover geconstateerd kan worden dat die gevallen een dusdanige ernstige beperking van de bestaansmogelijkheden opleveren dat het onmogelijk is voor homoseksuelen om op maatschappelijk en sociaal gebied te functioneren. Indien homoseksuelen ernstige problemen van medeburgers ondervinden, met de gevolgen zoals hier bedoeld, bieden de autoriteiten daadwerkelijk bescherming hietegen?

5.3. *Alleenstaande minderjarigen*

Ik verzoek u dit onderwerp te actualiseren.

5.4. *Dienstplichtweigeraars en desertie*

5.5. *Milieu-activisten en vakbondsleden*

5.6. *Situatie in specifieke gebieden*

Kunt u een actualisering geven van de situatie in Tibet (TAR), Xinjiang, Binnen-Mongolië en Hongkong?

5.6.1. Xinjiang

5.6.1.1. Kunt u daarbij met name ten aanzien van Xinjiang ingaan op de situatie van de Oeigoeren?

5.6.1.2. Is bekend hoe Oeigoeren bij terugkeer in China ontvangen worden door de Chinese autoriteiten? Indien zij in de negatieve belangstelling van de autoriteiten staan, wat is hiervan de oorzaak?

5.6.1.3. Is het zo dat Oeigoeren vanwege een langer verblijf of een asielaanvraag in het buitenland bij terugkeer naar China problemen kunnen ondervinden?

5.6.1.3.1. Waar bestaan deze problemen uit?

5.6.1.4. Voorts verzoek ik u in te gaan op de houding van de autoriteiten indien de Chinese autoriteiten het vermoeden hebben dat iemand asiel heeft aangevraagd in het buitenland.

5.6.1.5. Kunt u voorts de situatie beschrijven van Oeigoeren die verdacht worden van separatistische activiteiten?

5.6.1.5.1. Zijn er Oeigoeren veroordeeld vanwege separatistische activiteiten en zo ja, tot wat voor straffen?

5.6.1.6. Welke problemen ondervinden familieleden van Oeigoeren die gearresteerd zijn van de zijde van de Chinese autoriteiten?

5.6.1.7. Is u bekend of familieleden van gezochte Oeigoeren die in het buitenland verblijven problemen ondervinden in China van de zijde van de autoriteiten?

5.6.1.8. Kunt u tevens ingaan op de situatie van familieleden van Oeigoeren die in het buitenland actief zijn op mensenrechtengebied.

5.6.2. Tibet

5.6.2.1. Kunt u ten aanzien van Tibet met name ingaan op de situatie van Tibetanen?

5.6.2.2. Is bekend hoe Tibetanen bij terugkeer in China ontvangen worden door de Chinese autoriteiten? Indien zij in de negatieve belangstelling van de autoriteiten staan, wat is hiervan de oorzaak?

5.6.2.3. Is het zo dat Tibetanen vanwege een langer verblijf of een asielaanvraag in het buitenland bij terugkeer naar China problemen kunnen ondervinden?

5.6.2.3.1. Waar bestaan deze problemen uit?

5.6.2.4. Voorts verzoek ik u in te gaan op de houding van de autoriteiten indien de Chinese autoriteiten het vermoeden hebben dat iemand asiel heeft aangevraagd in het buitenland.

6. **Migratieproblematiek**

6.1. *Migratiefactoren of -oorzaken*

6.1.1. Kunt u hier een feitelijke beschrijving geven van de ontheemden- en vluchtelingenstroom in en uit het land van herkomst.

6.1.2. Worden uitgeprocedeerde asielzoekers bij terugkeer in China vastgehouden door de autoriteiten ter vaststelling van hun identiteit en nationaliteit?

6.1.3. Bestaan er terugname-overeenkomsten tussen China en Turkije?

6.2. *Opvang in de regio*

6.2.1. Zijn er landen in de regio waar uit de praktijk blijkt dat vluchtelingen worden

opgevangen? Kunt u in ieder geval ingaan op de situatie van Tibetanen in Nepal en India.

6.2.1.1. Zo ja, wat is de feitelijke situatie in deze landen?

6.3. *Activiteiten internationale organisaties*

6.3.1. Kunt u beknopt weergeven wat de activiteiten zijn van relevante internationale organisaties ten aanzien van het land van herkomst?

6.3.2. Kunt u aangeven wat het standpunt is van de UNHCR t.a.v. terugkeer van afgewezen asielzoekers uit China?

7. **Mensenhandel**

7.1. *Risico van represailles*

7.1.1. Wat is het risico van represailles jegens het (minderjarige) slachtoffer van mensenhandel (waaronder ook mannen en jongens) en haar/zijn familieleden?

7.1.2. Zijn er gevallen bekend waarin er represailles hebben plaatsgevonden?

7.1.3. Zijn de autoriteiten bereid en in staat daar bescherming tegen te bieden?

7.1.4. Bestaat de mogelijkheid om aangifte te doen van en bescherming te vinden tegen (seksueel) geweld door derden of door overheidsfunctionarissen? Zo ja, wordt deze mogelijkheid ook in de praktijk geboden? Geldt dit ook als de dader de echtgenoot is van een slachtoffer?

7.1.5. Zo nee, kan men zich normaal gesproken elders in het land bij familie vestigen om zich aan het geweld te onttrekken? Wat is in dat geval de positie van de betrokken persoon? Is er een andere mogelijkheid om bescherming te krijgen? Zijn er opvangmogelijkheden (vanwege de overheid of particuliere instellingen) voor degenen die zich willen onttrekken aan het geweld? Is er voor slachtoffers van mensenhandel opvang buiten familieverband mogelijk?

7.2. *Risico van strafrechtelijke vervolging*

7.2.1. Is prostitutie strafbaar gesteld? Indien prostitutie strafbaar is, kunt u dan aangeven op grond van welke wet? Onder welke omstandigheden wordt er overgegaan tot vervolging? Kunt u de strafmaat aangeven indien iemand veroordeeld wordt wegens prostitutie?

7.2.2. Is een persoon die buiten het betreffende land van herkomst in de prostitutie heeft gewerkt, hiervoor strafbaar? Indien dit strafbaar is, kunt u dan aangeven op grond van welke wet? Onder welke omstandigheden wordt er overgegaan tot vervolging? Kunt u de strafmaat aangeven indien iemand veroordeeld wordt wegens prostitutie?

7.3. *Sociale en maatschappelijke herintegratie*

7.3.1. Is de overheid zich bewust van het probleem van mensensmokkel/handel t.b.v. zowel uitbuiting in de prostitutie als daarbuiten?

7.3.2. Wat zijn de maatschappelijke opvattingen inzake (ex) prostitué(e)s en/of slachtoffers van overige vormen van uitbuiting (waaronder ook mannen en jongens) in het betreffende land?

7.3.3. Wat is de positie van (alleenstaande) vrouwen bij duurzame ontwrichting van de familierelaties?

7.4. Opvangmogelijkheden

7.4.1. Hoe is de opvang geregeld van (ex) prostitué(e)s en slachtoffers mensenhandel? Zijn er (non)gouvernementele organisaties actief en welke rol kunnen die spelen?

7.4.2. Is er een functionerend getuigenbeschermingsprogramma waarop iemand, waaronder de situatie dat iemand als getuige in het buitenland heeft opgetreden in een proces inzake mensenhandel, een beroep kan doen?

Indien u vragen heeft over bovengenoemde aandachtspunten kunt u contact opnemen met Bureau Land en Taal.

De Staatssecretaris van Justitie,
Namens deze,
Het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
Namens deze,